

Sygn. akt II AKz 1121/20

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Piotr Filipiak

Protokolant: Karolina Jach

po rozpoznaniu w sprawie M. Ż.

podejrzanego o popełnienie przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.

zażalenia obrońcy podejrzanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 25 września 2020 roku, sygn. akt IV Kp 835/20, w przedmiocie przedłużenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Gliwicach przedłużył wobec podejrzanego M. Ż. stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 7 lipca 2020 roku, sygn. akt IV Kp 390/20, do dnia 2 stycznia 2021 roku, do godz. 6:10.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył obrońca podejrzanego, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a to: art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 257 k.p.k.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie stosowanego wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie o zastosowanie środka zapobiegawczego o charakterze niezolacyjnym w postaci poręczenia majątkowego lub dozoru policji, bądź obu tych środków łącznie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny wywiedzionych w złożonym środku odwoławczym zarzutów wymaga jednak poczynić pewną uwagę pod adresem Sądu Okręgowego. Mianowicie w dniu orzekania przez sąd I instancji, a to w dniu 25 września 2020 r., śledztwo w przedmiotowej sprawie było przedłużone do dnia 23 grudnia 2020 r., na co także wskazał sąd w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Tymczasem w części dyspozytywnej Sąd Okręgowy w Gliwicach przedłużył środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego M. Ż. do dnia 2 stycznia 2021 roku, a zatem orzekł ponad czas, na jaki przedłużono okres trwania postępowania przygotowawczego. Wyjaśnić należy, że środek zapobiegawczy ma na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania, w realiach obecnej sprawy jest to etap postępowania przygotowawczego, dlatego też wychodzenie ponad ramy czasowe trwania śledztwa, w sytuacji badania przesłanek do ewentualnego przedłużenia środków

zapobiegawczych nie może mieć miejsca. Jakkolwiek sąd I instancji w dniu procedowania w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania w sprawie o sygn. akt IV Kp 835/20, orzekł nieprawidłowo w zakresie terminu na jaki można przedłużyć izolacyjny środek zapobiegawczy, to jednak Sąd Apelacyjny w dniu rozpoznawania zażalenia na to orzeczenie był w posiadaniu postanowienia o przedłużeniu śledztwa w sprawie na dalszy czas oznaczony powyżej roku, tj. do dnia 23 czerwca 2021 r. (postanowienie zastępcy Prokuratora Generalnego z dnia 20 października 2020 r., sygn. akt PK III Dsn 189.2018). Z tego też powodu, termin na jaki przedłużono tymczasowe aresztowanie wobec podejrzanego M. Ż. nie wymagał korekty. Przechodząc do oceny wniesionego środka odwoławczego Sąd Apelacyjny stwierdza, że lektura sformułowanych zarzutów i przytoczona na ich poparcie argumentacja, w kontekście całokształtu dotychczas zgromadzanego w sprawie materiału dowodowego, nie pozwala na podzielenie stanowiska skarżącego o braku podstaw do kontynuowania względem podejrzanego tymczasowego aresztowania. Tym samym zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego należy uznać za słuszne, a poczynione ustalenia faktyczne i prawne mają oparcie w zebranych dowodach oraz przepisach Kodeksu postępowania karnego. Kontrola odwoławcza wykazała ponadto, że decyzja procesowa w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania była konieczna w celu zabezpieczenia prawidłowego toku śledztwa i planowanych czynności dowodowych. Wbrew twierdzeniom zawartym w zażaleniu uznać należało, że dowody zebrane na tym etapie postępowania przygotowawczego w pełni potwierdzają zasadność zaskarżonej decyzji w przedmiocie dalszego stosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania. Fakt popełnienia przez podejrzanego zarzucanego mu przestępstwa został w dużym stopniu uprawdopodobniony zebranymi w śledztwie dowodami, które przemawiają za istnieniem po stronie podejrzanego ogólnej przesłanki stosowania wszystkich środków zapobiegawczych uregulowanej w art. 249 § 1 k.p.k. Odnosząc się do argumentu wskazanego w zażaleniu, że jedynym dowodem przemawiającym za istnieniem dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez M. Ż. zarzucanego mu czynu są okoliczności podane w wyjaśnieniach przez innego podejrzanego, tj. M. B., wyjaśnić należy, że ewentualne pomawianie podejrzanego M. Ż. przez innego podejrzanego w sprawie, na co wskazuje skarżący, w żaden sposób nie dezaktualizuje występowania przesłanki, o jakiej mowa w art. 249 § 1 k.p.k. Podane przez innego podejrzanego informacje obciążające M. Ż. zostaną niewątpliwie poddane wnikliwej ocenie przez sąd, który będzie merytorycznie rozpoznawał sprawę. Na obecnym etapie nie można im natomiast odmówić waloru dowodu świadczącego o istnieniu dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa w rozumieniu art. 249 § 1 k.p.k. Należy podzielić stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 października 2004 r., sygn. akt II AKa 748/04, Prok.i Pr.-wkl. 2005, nr 10, poz. 26, że „niewątpliwie dowód z pomówienia współoskarżonego winien być oceniony z dużą ostrożnością, nie mniej jednak nie oznacza to, by nie był to dowód wystarczający dla realizacji przesłanki, o której mowa w art. 249 § 1 k.p.k. Mówiąc innymi słowami, dowód z pomówienia może przemawiać za dużym prawdopodobieństwem popełnienia zarzucanego czynu, a tym samym uzasadniać stosowanie tymczasowego aresztowania”. Poza tym nie sposób pomijać i tej prawidłowości, że sąd orzekający w przedmiocie środków zapobiegawczych, podobnie jak sąd rozpoznający zażalenia w tej kwestii, nie jest uprawniony do dokonywania oceny wartości i znaczenia ujawnionych dowodów w takim zakresie, jaki stanowi uprawnienie sądu właściwego do merytorycznego rozpoznania sprawy po przeprowadzeniu postępowania sądowego, jeżeli prokurator zdecyduje się wnieść akt oskarżenia. Zebrane dotychczas w sprawie dowody wprawdzie nie determinują ostatecznie orzeczenia w przedmiocie zawinienia oraz kwalifikacji prawnej czynu, co możliwe stanie się dopiero na etapie wyrokowania, niemniej jednak w pełni poprawnie wyznaczają ogólną podstawę stosowania wobec podejrzanego środków zapobiegawczych. Wymaga przy tym zauważyć, że niezrozumiałą jest zarzut skarżącego zmierzający do wykazania, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego przestępstwa, w sytuacji gdy jednocześnie poddaje pod rozwagę sądu możliwość zastosowania w sprawie środka zapobiegawczego o łagodniejszym charakterze. Rzecz w tym, że do zastosowania każdego środka zapobiegawczego, również wolnościowego, wymagane jest duże prawdopodobieństwo popełnienia zarzucanego podejrzanemu czynu, o czym skarżący zdają się zapominać. Rozpoznając wywiedzione zażalenie, Sąd Apelacyjny po dokonaniu oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doszedł również do przekonania, że sąd I instancji trafnie przyjął, że po stronie podejrzanego zachodzi realna obawa mactwa przewidziana w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Wbrew temu, co podnosi skarżący, sąd I instancji w zaskarżonym postanowieniu w sposób szczegółowy przedstawił okoliczności świadczącego o występującej w sprawie obawie mactwa ze strony podejrzanego. W rozpatrywanej sprawie realizuje się również przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Zdaniem Sądu

odwoławczego poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia odnośnie realnej możliwości wymierzenia podejrzanemu surowej kary w przypadku jego skazania są prawidłowe. Przekonuje o niej z jednej strony ustawowe zagrożenie zarzucanego podejrzanemu czynu, a z drugiej uprawdopodobnione okoliczności jego popełnienia, motywacja i pobudki, jakimi kierował się podejrzany dopuszczając się przestępczego procederu, jak również zdecydowanie wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu. Oceny tej, w świetle powyższego, nie są w stanie zmienić podnoszone przez skarżącego okoliczności takie jak młody wiek czy też dotychczasowa niekaralność podejrzanego. Należy przy tym pamiętać, że z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż perspektywa odbycia długoterminowej kary, sama w sobie stwarza obawę podejmowania przez podejrzanego działań utrudniających toczące się przeciwko niemu postępowanie, nawet wówczas, gdy z materiału dowodowego nie wynika, by w przeszłości podejmował próby destabilizowania toku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2014 roku, II KK 83/14). Nadmienić przy tym trzeba, że pojęcie utrudniania prawidłowego biegu postępowania ma szeroki zasięg znaczeń. Z uwagi na występujące ze strony podejrzanego nasilenie się dwóch przesłanek szczególnych uzasadniających stosowanie tymczasowego aresztowania, stwierdzić należy, że taki stan rzeczy powoduje wzmoczoną obawę podejmowania przez podejrzanego działań zakłócających prawidłowy tok postępowania i prowadzi tym samym do wniosku, że tylko tymczasowe aresztowanie jest w stanie skutecznie zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania przed takimi realnie grożącymi działaniami. Poprzestanie bowiem na zastosowaniu wobec podejrzanego wolnościowych środków byłoby niewystarczające dla spełnienia ich funkcji gwarancyjnej i zabezpieczającej wobec ich oczywiście mniejszej efektywności. W tym stanie rzeczy nie można zatem mówić o naruszeniu przez Sąd Okręgowy wyrażonej w art. 257 § 1 k.p.k. zasady minimalizacji środków zapobiegawczych. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwala również przyjąć, że sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz prawnych przemawiających w chwili obecnej za potrzebą dalszego przedłużenia wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania w oparciu o przepis art. 263 § 2 k.p.k. Konieczność przeprowadzenia kolejnych czynności procesowych zaplanowanych przez prokuratora należy zaliczyć do kategorii owych „szczególnych okoliczności”, które uniemożliwiły zakończenie postępowania w sprawie w podstawowym terminie określonym w art. 263 § 1 k.p.k. i uzasadniały jego kolejne przedłużenie. Na gruncie niniejszej sprawy nie ujawniły się przesłanki negatywne określone w art. 259 k.p.k., które przemawiałyby za potrzebą odstąpienia od stosowania wobec podejrzanego izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej.

ZARZĄDZENIE

1. o treści postanowienia poinformować podejrzanego z pouczeniem o prawomocności oraz Prokuraturze,
2. akta sprawy zwrócić.

Katowice, dnia 27 października 2020 roku.